

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex incidenter narrat de sacerdotibus iudeorum ca. cxvij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

omnes qui adestis simul videre hunc super quo vniuersa multitudo iudeorum in pel-
lauit me hierosolymis dicentes eum dignum morte. Ego autem nihil in eo comperi dignum morte. Ideo cum appellauerit ad augustum eum romam mittere decreuit. Sed irrationabile mihi videtur mittere aliquem vincitum. et causas eius non significare. Ideo consulo te super hoc rex agrippa. quia non habeo quid certum scribam de eo. Tunc agrippa ad paulum. Permittitur tibi loqui pro te. Tunc paulus extensa manu more concionatum vel ad faciendum silentium cepit de omnibus reddere rationem. super quibus accusabatur a iudeis. Beatus inquit me reputo rex agrippa. quia in audientia tua sum responsurus. cum peritus sis in lege moysi. et noueris consuetudines iudeorum. Propter quod obsecro ut patienter me audias. Et persecutus est modum conuersionis sue. et super quo accusaretur a iudeis. Et post multos sermones pauli. respondit. Festus magna voce. Insanis paulus. multe littere te faciunt insanis. Non insanio inquit paulus optime. Feste sed sobrietatis et veritatis verba loquor. Scit enim rex agrippa in cuius presentia loquor. Nihil enim horum eum latere arbitror. Nec enim quicquam horum in angulo factum est. Credis agrippa prophetis. Scio quod credis. Ad quem agrippa. In modico suades me fieri christianum. Ad quem paulus. Opto apud deum non tantum te. sed et omnes qui audiunt hodie fieri tales quales ego sum. exceptis vinculis meis. Non loquor enim vinculatus esse.

Paulus missus est romam.

Capitulum. CXVI.

Incurrexit rex et per

ter et beronice et qui assidebant eis

Et cum secessissent loquebantur ad inuicem dicentes. Nihil dignum morte aut vinculis fecit homo iste. Et ait agrippa ad festum. Dimitti poterat homo iste si non appellasset ad cesarem. Et decreuit agrippa quia appellauerat mittendum esse ad cesarem. Et traditus est paulus iulio centurioni cohortis auguste militum. scilicet qui missi fuerant ab augusto. et pariter miserunt romam nuncios iudei contra agrippam. aduersus quem multas habebat querelas. quia ut supra pretaxauimus. constituerat hismaelem summum sacerdotem cum non esset de genere aaron. Et hoc ponit iosephus ca-

atalogum sacerdotum qui fuerant ab institutioe sacerdotum usque ad terminum eiusdem sub distinctione trium temporum. Ab aaron usque ad ipsos dauid. et fuerunt singuli. xxiiij. unus post alium in sexcentis. xxiiij. annis. et succedebant filii patribus. primogenitus filius aaron scilicet eleazar successit ei in summum sacerdotum filius eleazari successit ei. et ita in posterum. Nam de isamar non erant summum sacerdotum sed minores nisi pauci circa tempora dauid. Nam in belli sacerdotum translatum est ad filios isamar. Abiathar quoque erat de isamar quem deposuit salomon. et eius loco statuit sadoch qui erat de eleazar.

Quincidenter narrat de sacerdotibus iudeorum.

Capitulum. CXVII.

Quid autem vo-

lens ampliare cultum dei. videns

quod non sufficeret vnus summus sacerdos ad ministracionem. quod si infirmaret non erat interim qui incensum poneret. quod necesse erat singulis diebus offerri. instituit. xxiiij. summos sacerdotes quorum sedecim erant de genere eleazar. viij. de genere isamar. Vnus tamen illo tempore. xxiiij. summus erat qui dicebatur princeps sacerdotum. Administrabant autem per se primas que iure hereditario deuolue sunt ad posteros eorum. Et vnusquisque. xxiiij. summorum sacerdotum cum administrabat secum habebat. xxiiij. minores sacerdotes. et totidem leuitas. et totidem ianitores. duplicato numero nathinorum. Fuerunt autem. x. et viij. principes sacerdotum a tempore dauid usque ad transmigrationem babilonis in quadringentis et septaginta annis. A transmigratione autem cessauit sacerdotum usque ad reditum de captiuitate sub zorobabel et ita in magno sacerdote. Et inde usque ad tempora machabeorum fuit tempus sacerdotum. Tempus autem machabeorum non deputatur sacerdotio. quia idem erant duces et sacerdotes. et sic usque ad herodem qui fecit occidi quotquot inuenerat de genere sacerdotum. ne iteque ad eos deuolueret regnum. Et vendebat summum sacerdotum: quicquid vnus: quodque pluribus simul. Et fuerunt omnino usque ad euersionem hierusalem. xxviij. summum sacerdotum. A tempore autem herodis usque ad euersionem hierusalem non ponit iosephus summam annorum sed constitat fuisse centum. v. cum herodes ante natiuitatem

Actuum apostolorum

domini triginta annis regnavit, et dominus trigesimo annis vixit et a morte domini usque ad eversionem hierusalem, xlii. anni fluxerunt. Sed de his hactenus.

De tempestate in mari quam praedixerat paulus.

Capitulum CXVIII.

Raditus est paulus

lulus iulio centurione praefato. Et dedit dominus gratias paulo in oculis eius ut humane tractaret eum, nec prohiberet amicis eius in civitatibus per quas transibat ei ministrare. Prosequitur ergo lucas de progressu itineris. Ascendentes inquam navem ad rumentinam incipiunt navigare circa asie loca. Quidam syllabando voluit distinguere ad rumentinam ut dicitur secundum eos navis ad rumentinam, scilicet romam tendens sed melius a nomine civitatis dicitur ad rumentinam. Ad rumentinam enim est civitas africae. Postea enumerat lucas civitates per quas transibant, quas non est necesse enumerare, nisi in quibus aliqua gesta sunt non pretermittenda. Inter cetera venerunt listram, ubi habuit paulus plures amicos qui ministraverunt ei. Ibi inveniens centurio navem alexandrinam navigantem in italiam transposuit nos in eam ut dicit lucas, de navis scilicet quam praefatus ascenderamus nos transfudit in illam. Et cum multis diebus navigavimus lente, vento scilicet ire libertus prohibente, tandem ad navigavimus creta, et inde vix devenimus in locum qui dicitur bomportus, et ibi multo tempore fuimus, non ausi ingredi mare, cum non esset apta navigatio, eo quod ieiunium preterisset, id est fames magna in navigio ad navigandum reddens naves infirmiores. Vel de ieiunio, vii. mensis intelligi potest quod est inter diem propitiationis et scenophegie, scilicet iter .x. diem septembris et .xv. et sic probat non esse cutam navigationem, quia iam erat septimus mensis, qui inferius est hyeme secundum hebreos, qui aprilis primum computant. In hyeme autem non est tutum navigare. Vel potest intelligi de ieiunio instituto in memoriam mortis godolite, quod fit in fine septembris. Vel de ieiunio decimi mensis, quod scilicet fiebat in ianuario, quod constituerunt auditis rumoribus de constructione templi in babilone. Cum autem molestum esset cen-

turioni et alijs qui non possent navigare, consolabatur eos paulus dicens, Viri video forte et signis tempestatis vel in spiritu prophético, quia non sine multo damno non solum oneris et navis: sed etiam animarum vestrarum potestis navigare. Centurio autem magis credidit nauclero siue nauiculario quam paulo, id est domino navis. Nauclerus enim dicitur in cuius sortem cedit dominum navis. Cleros enim sortis dicitur. Hoc autem compulit centurionem magis credere nauclero quam paulo, quia portus in quo erant non erat idoneus ad hyemandum, et ideo consulebant omnes inde navigare, si quo modo possent ad alium portum pervenire, qui magis esset idoneus ad hyemandum. Et contra consilium pauli asperante austro ad portum propositum anbelantes intraverunt mare. Et cum aliquantulum processissent, insurgens ventus triphonicus irruit contra navem qui dicebatur euro aquilo. Dicitur autem ventus triphonicus quasi inflans mare, et faciens intumescere Triphos enim interpretatur inflatio. Et cum arrepta esset navis, et non posset conari contra ventum, cessante remisio ferebamur in incertum decurrentes ad insulam quamdam que dicitur cauda, et vix potuimus obtinere scapham de navis in mare depositam in adiutorium navis, quia impetu fluctuum fere rupta est. Scapha dicitur levis navicula de vna tantum arboris cavata. Vel dicitur modica navis viminea crudo corio tecta cuiusmodi utuntur pyrate. Et dicitur a scaphon quod interpretatur speculum, quia huiusmodi navibus utitur pyrate ad specularandum et explorandum, et deseruntur huiusmodi naviculae in navibus, et imminente naufragio deponunt in mare ad subueniendum navis, quia his navis accingitur et in proclivitate tempestatis armatur. Cum autem sic tempestate valida factarentur, sequenti die fecerunt factum, id est, electionem ventisillum de navis.

Constitutos in periculo paulus confortavit.

Capitulum CXIX.

Et cum neque sol in

die neque in nocte lunae sidera apparerent ablata erat omnis spes salutis. Et cum fecissent diurnum ieiunium forte voluntarius per amoneda tempestate, et necessarium, quod